

ПРОТОКОЛ № 56
от заседание на Гражданския съвет към ВСС,
проведено на 22.02.2019 г.

Днес, 22 февруари 2019 г., петък, от 9:30 ч. в Пресцентъра на ВСС в сградата на Висшия съдебен съвет – гр. София, ул. „Екзарх Йосиф” № 12, се проведе заседание на Гражданския съвет към ВСС, на което присъстват:

От страна на неправителствените и професионалните организации:

Г-жа Мария Карагъзова – председател на Гражданския съвет от НПО (председател на Асоциация „Форум”);

Г-жа Татяна Лисичкова – правен експерт на Асоциация „Форум”, упълномощена за днешното заседание да представлява Асоциацията на прокурорите в България и Съюза на младите юристи;

Г-жа Мария Колева – зам.-председател на Асоциацията на държавните съдебни изпълнители;

Г-жа Павлина Желязкова – член на УС на Българската асоциация на вещите лица и експертите;

Г-жа Галина Странджева - Златева – изпълнителен секретар на Българската асоциация на съдиите по вписванията;

Г-жа Росица Велкова – упълномощена да представлява за днешното заседание Българската съдийска асоциация;

Г-жа Светла Дерменджиева – председател на УС на Камарата на независимите оценители в България;

Г-жа Богдана Лазарова – председател на Академията за изследвания в сигурността и отбраната;

Г-н Любомир Герджиков – председател на УС на Сдружение “Камара на арбитражните и на съдебните експерти в България”;

Г-жа Емилия Петрова – член на УС на Сдружение „Сефита“

Г-н Илко Хаджиминчев – член на Сдружение „Сефита“;

Г-н Георги Ангелов – зам.-председател на Съюза на съдебните заседатели в България;

Г-н Бойко Рашков – представител на Съюза на юристите в България;

Г-жа Мила Георгиева – председател на Центъра за приложно-правни изследвания и практики.

От Администрацията на ВСС:

Г-жа Кремена Капралова – експерт, сектор „Връзки с обществеността“ в АВСС.

Гости на заседанието:

Г-н Христо Христов – зам.-ръководител на Представителството на Европейската комисия в България;

Г-жа Павлина Араджиева – КПКОНПИ;

Г-н Венцислав Карагъзов – Асоциация „Форум“;

Г-жа Ина Друмева – журналист от в-к „Сега“;

Г-жа Мария Кадийска – журналист от в-к „Монитор“;

Г-н Захари Белчев – журналист от в-к „Телеграф“.

Заседанието протече при следния дневен ред:

1. Представяне на доклад „Прилагане на специални разузнавателни средства – искания на прокуратурата, разрешения за прилагане, издадени от съда. Констатирани проблеми и нарушения. Необходимост от промяна на нормативната база.“

Докладът е разработен специално за целите на Гражданския съвет.

Вносител и докладчик: д-р Богдана Лазарова, журналист и председател на Академия за изследвания в сигурността и отбраната

2. Становище - отговор на Представителството на Европейската комисия в България по въпроси, поставени от госпожа Мила Георгиева, председател на „Център за приложно-правни изследвания“, член на Гражданския съвет, по повод тълкувателно решение № 4/2016 г. на ВКС и последвалите законодателни промени, свързани с възможността за „гражданска конфискация“ след прекратено наказателно дело по отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество

Г-н Христо Христов, заместник – ръководител на Представителството на Европейската комисия в България

3. Организационни въпроси.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Добър ден, колеги. Г-жа Татяна Лисичкова – правен експерт на Асоциация „Форум“, е упълномощена за днешното заседание да представлява Асоциацията на прокурорите в България и Съюза на младите юристи. Имаме кворум, откривам днешното заседание.

Колеги, тъй като днес имаме гости, които не ни познават, ще ви помоля да се представите поименно.

/Следва представяне на членовете на Граждански съвет към ВСС, гостите, които участват в заседанието и журналистите/

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Благодаря на всички. Да преминем към дневния ред.

Богдана Лазарова – журналист и член на Гражданския съвет е заявила темата „Прилагане на специални разузнавателни средства – искания на прокуратурата, разрешения за прилагане, издадени от съда. Констатирани проблеми и нарушения.

Необходимост от промяна на нормативната база.“ Тя е вносител на тази тема в Годишния план за 2019 г. на ГС към ВСС и днес по т. 1 е изготвила доклад, който е специално направен – обобщение, за целите на днешното заседание, за което ѝ благодаря. Вие го получихте по имейлите и сте имали възможност да се запознаете с неговото съдържание. Сега ще ви се представят някои акценти от доклада с презентация, заповядайте, г-жо Лазарова

БОГДАНА ЛАЗАРОВА: Благодаря. Здравейте, колеги.

Изборът на нов състав на Националното бюро за контрол на специални разузнавателни средства към Народното събрание /НБКРС към НС/ и нов председател беше повода да поискам тази тема и да си зададем въпроса как предишния състав е работил със съдебната система, какъв контрол е упражнил над разрешенията за срс-та в наказателни производства, констатирани ли са нарушения и злоупотреби, какво ще е взаимодействието и сътрудничеството на новото ръководство на Бюрото в настоящия му мандат. Целта е да се постигне повече прозрачност по тази болезнена за обществото тема и по-добро взаимодействие със съдебната система, както и да се установи има ли и каква е необходимостта от промяна на нормативната база.

Именно от тази изходна позиция тръгнах. Събраните данни са изцяло от явни публични документи, не са ползвани данни с класифицирана информация – бързам да го кажа, защото темата е доста специална. Обобщавани са данни излезли, както от годишните доклади на самото Бюро, така и от други доклади, които са правени по темата – посочила съм ги в края на доклада източниците. В тези документи сме се ограничили в частта, която засяга прокуратура и съд, а не исканията на специалните служби, защото това не е тема от нашия интерес.

На този слайд виждаме таблица, в която са обобщени най-вече причините за три последователни години – причините за отказите на съда за разрешаване на срс-та по искания на прокуратурата. Най-тревожното е, че класацията се води от причината, наречена „липса на достатъчно данни за съпричастност на лицето към извършено престъпление“ и това трайно се движи над 42%, доближава се до половината от отказите, които съда е издал, за разрешаване на специални разузнавателни средства /срс-та/.

Следващата позиция е откази за продължаване на прилагане поради непосочени резултати. Знаем, по закон, че когато няма резултати, трябва да се прекрати прилагането на срс-то.

Следващата позиция е непознаване или несъобразяване с изискванията за срок на искането – около 10-11% се държи трайно последните четири години. До 2017 г. вкл. имаше излезли данни и годишни отчети на Бюрото.

Другата позиция, също е около 10% трайно, е „липсата на данни за извършено престъпление“, което също е тревожно – да се внесе искане за подслушване на човек, който не е извършил престъпление.

Около 5% е позицията за сезиране на некомпетентен съд, т. е. непознаване на подсъдността.

Позиция „липса на мотиви за невъзможност да бъдат събрани необходимите данни по друг начин“, казано на по-прост език е добре известното, че като не можеш да си събереш по друг начин доказателства по разследването, прилагаш масово срс-та.

В дъното на тази таблица е „липсата на данни за организирана престъпна група /ОПГ^“, което, за радост, от 21% намалява на 7%, след това на 2%, но все още присъства в причините за отказ на съда.

В следващия слайд са обобщени, където е имало данни, ако има празни места, то не са открити данни, съпоставено от 2009 г. до 2016 г. вкл. искания, разрешения и откази, издадени от Софийски градски съд /СГС/ и по колко от тях има изведени веществени доказателствени средства.

За да не четем цялата таблица, тя се вижда, добре известно е, че бума искания и разрешения бяха в периода 2010 г. – 2011 г., когато председател на СГС беше Владимира Янева, всички знаем дело в съдебна фаза по тази причина. От 2015 г. исканията спадат на 1 190 бр. и през 2016 г. са драстично малко – 312 бр. Даже отказите са повече от разрешенията – 147 бр., отказите 165 бр., горе-долу пропорционално 133 веществени доказателствени средства /ВДС/ са издадени, но липсват данни, на които мога да се позова с изследваните документи. Лично аз предполагам, че част от причината за това драстично спадане на брой в СГС се дължи на това, че исканията, съответно разрешенията, са прехвърляни към Специализирания наказателен съд – около 62%.

По-нататък – доклад на СГС с председател Калоян Топалов, който обобщава 29 групи нарушения на закона при издаването им от съда на разрешения на срс-та. До 10.06.2014 г. в регистрите по Закона за специални разузнавателни средства /ЗРС/ не са вписвани имената на съдиите, които са разглеждали исканията на заявителите. До 22.01.2010 г. липсват данни за издадена заповед, с която зам.-председател на СГС да е упълномощен от председателя да разглежда и разрешава срс-та. Разрешения са давани въпреки, че в повечето случаи исканията на заявителите са с липсващо основание на фактите и обстоятелствата, които да свързват лицето, обект на срс, с конкретната престъпна дейност или пък с конкретен период на разследването на престъпна дейност. Липсвали са мотиви за връзката на лицето и мястото, което се твърди, че е място на престъплението и дори, че дали твърдените престъпления са извършени в България. Кое то означава пълна неяснота по въпроса за внесените искания.

Едно от най-драстичните нарушения, посочено и излезнало в публичното пространство е, че през 2015 г. в СГС са внесени 52 недопустими искания от службите за подслушвания и следене на хора с дипломатически имунитет и по всичките са дадени разрешения в нарушение на Виенската конвенция за дипломатическите отношения – това констатира проверката на председателя Топалов по това време.

Продължаваме нататък – множество случаи, при които един заявител е депозирал две искания в един и същи ден, по едно и също оперативен дело, за едно и също лице, като разликата е само в структурата, която ще прилага срс-то и така се е стигнало до там, че един човек е бил следен и подслушван едновременно от две служби.

Подавани са искания от неуправомощен заявител – след като е образувано вече досъдебно производство искането е подавано от специалните служби при положение, че такова право вече на този етап има само прокурора.

В три случая СГС е разрешил използване на срс-та въпреки, че са поискани от некомпетентен орган за подслушване на хора с цел да бъдат намерени и да им бъдат повдигнати обвинения, както знаем, в закона изрично е изброен кръга престъпления, по които може да се иска срс-то, но не и да го издириш и да му повдигнеш обвинение.

Искания за подслушвания на цели групи хора и група телефони без да е посочено точно кое от лицата кой номер използва.

В 9 случая през 2015 г. СГС е дал разрешение за използване на срс-та въпреки, че не е посочен състава на престъплението. В два случая са разрешени за деяние, което не е изрично сред изброените в закона за разкриването, на които може да се иска.

Установени са и нарушения на местната подсъдност и в СГС са внасяни искания, по които той не е бил компетентен да се произнесе.

Установен е парадокс, че в СГС е било възможно да се пробваш да получиш разрешение за подслушване, докато се паднеш на подходящ съдия – след като получат отказ от един съдия, службите са внасяли същото искане втори път, докато получат разрешение въпреки, че не са поправяли грешките, които са посочени първия път.

Констатирано е надвишаване на максималния срок на използване на срс-та, като първо се дава разрешение за прилагане за човека, а след това и за телефона му – опит да се заобиколи закона.

В 27 случая оперативният работник, а не съдията, е изготвил разрешението за подслушване, а магистратът само го е подписал. Има и съдии, които недопустимо са оставяли без разглеждане искания за използване на срс-та въпреки, че по закон хипотезите са отказ или разрешение.

Никой не е следил дали след употребата на срс-та специалните служби внасят доклад за това какви срс-та са прилагани, до кога, изготвени ли са ВДС, унищожавана ли е ненужната информация - установени са много проблеми при разпорежданията за унищожаване на тези данни.

При анализ на мотивите на отказите по Годишния доклад на Бюрото за 2017 г. – това е последния годишен отчет, който беше намерен, са констатирани няколко групи системи от пропуски и недостатъци в исканията на заявителите. Как са обобщени там – поради липса на достатъчно или недостатъчност на данните за съпричастност на лицето към описаната престъпна дейност – 46% от исканията на прокуратурата; поради непосочване на резултати – 18%; липса на данни за престъпления, които от изрично посочените в закона, по които може да се прилагат срс-та – 10%; непознаване спазване на сроковете за прилагане – 10%; искания до некомпетентен съд в нарушение на правилата за подсъдност – 5,6% от исканията на прокуратурата. Липсата на мотиви за невъзможност или изключителна трудност за събиране на необходимите данни без срс-та – 4% от отказите по искания на прокуратурата. Непредоставяне на всички материали, на които се основава искането – 4%; липса на данни за наличие на ОПГ – 2% - отбелязахме доста голям спад от 21% до 2%, това е положителна тенденция; непознаване на собствената си компетентност – в 12% от случаите МВР и в 7% ДАНС са поискали срс-та по образувано вече досъдебно производство когато искания, вече казахме, може само прокурор да прави.

Основният извод, който Бюрото прави за 2017 г. е, че съдебния контрол върху използването и прилагането на специални разузнавателни средства е значително завишен. Затова свидетелства по-големият брой добре мотивирани откази, както и наличието на не малък брой разрешения с включени в тях .... /шум в залата/ откази.

Според Бюрото усъвършенстването на правната уредба на процедурите следва да продължи с приемането на промени в НПК и ЗСРС така, както са формулирани в Годишния доклад за 2017 г. – задължението да се усъвършенстват; задължението за

предоставяне на материалите, на които се основава искането – чл. 174, ал. 4 от НПК и чл. 15, ал. 3 от ЗСРС; отпадане на лимитативното изброяване на състави на престъпления в случаите на използване на срс-та спрямо свидетел по наказателно производство, дал съгласие за това – чл. 173, ал. 5 от НПК и чл. 12, ал. 3 от ЗСРС; създаване на възможност за използване на данни, получени при прилагане на срс-та по искане на органа – чл. 13, ал. ал. 3 и 4 от ЗСРС; за реда и срока за унищожаване на информацията, непослужила за изготвяне на ВДС; допълнителни правомощия на Бюрото за повишаване на ефективността на наблюдението на процедурите, вкл. случаите на използване на срс-та по наказателни дела, по които са приложени ВДС; синхронизиране на срока за произнасяне на съдия в текстовете на чл. 15 и чл. 18 от ЗСРС където срока за произнасяне веднъж е 48 часа, вкл. за Специализирания наказателен съд, след това 24 часа за СпНС, след това 24 часа за последващо произнасяне на съдията при използване на срс-то – неотложност за предотвратяване на тежко престъпление. Тук Бюрото е отбелязано, че иска сериозно синхронизиране на сроковете. Въвеждане на единна информационна система на органите по чл. 15 от ЗСРС – това са заявителите, за лицата, спрямо които се използвани.

Накрая сме се опитали да дадем идеи, които представяме за обсъждане, доколкото бихме могли да направим въз основа на тях някакви препоръки. Ние се придържаме към това, което Бюрото е предложило и предлагаме да се помисли и да се направи единен регистър на исканията; разрешените; отказите; случаи на удължаване на срока; лица, спрямо които се прилага; нарушения; колко в една част, по преценка, може да бъде публичен – в една малка част, ако се прецени. Да се създаде работещ механизъм за гражданите да могат да проверяват дали пряко или косвено са били обект на срс-та, за сега, доколкото знам, случаите са единични. Може би след това г-н Рашков ще вземе отношение.

В съответствие с по-строго европейско и българско законодателство за защита на личните данни, да се прецени използването на лични данни, събрани със срс-та и особено унищожаването им. По-високи гаранции срещу злоупотреба с информацията, събрана със срс-та, в т. ч. и лични данни; контролен и санкционен механизъм за институциите и специалните служби, които нарушават закона – бяха изнесени случаи на умишлени откази за изпълнение на закона; повишаване на квалификацията на разследващите органи така, че да се намали широкото използване на срс-та с мотив, че по друг начин престъплението не може да се разкрие и докаже; да се избегнат нарушения като сбърката подсъдност, посочено престъпление, освен изрично изброените в закона и т. н. нещата, които отбелязахме до момента.

Така на кратко звучат акцентите, събрани от няколкото доклада през годините. Нашата идея беше и отправихме покана към представител на настоящия състав на НБКРС към НС да вземат отношение по поставените въпроси, ако имат нови данни за 2018 г.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: В момента няма представител от сегашния състав на Бюрото. В подробно писмо отговориха, че се радват за поставената тема на обсъждане, тъй като тя има периоди, в които е широко обществено обсъждана, че трябва да се говори по този проблем. Към момента подготвят доклада си за 2018 г. и когато е готов те помолиха да направим дискуссионен форум, за да могат да представят актуалните данни.

БОГДАНА ЛАЗАРОВА: По закон е до 31 май.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Да. След това са готови да участват и да представят доклада.

БОГДАНА ЛАЗАРОВА: Може би тук е момента да вмъкна, че нашето сдружение има готовност в началото на м. юни – веднага след този срок, или ако по-рано изнесат данните, да организираме дискуссионен форум, с който да продължим темата.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Да. Г-жа Лазарова е обобщила всички доклади до тук, които са публично достояние, за да започне идентифицирането на проблемните зони, на проблемите в законодателството и да се стартира формулирането на законодателни препоръки за бъдещи промени. Тук най-компетентен по темата е г-н Рашков, който сърдечно приветствам с добре дошъл и да благодаря, че уважи нашето заседание днес.

Г-н Рашков, моля за коментар по представеното до момента, Вашите съображения, свързани със ситуацията със срс-тата в България. Моля, заповядайте.

БОЙКО РАШКОВ: Благодаря. Преди няколко дни получих материала от г-н Славов – председател на СЮБ. Прочетох го. Много се радвам и за материала, който преди малко чухме, че съдържа данни, които са на Бюрото от предишния състав. Смя да кажа и нека да не е проява на нескромност, но повечето неща съм ги писал аз.

Какво е общото, което може да направим във връзка с дейността на този независим орган за наблюдение и надзор върху процедурите със срс-тата. Ще започна десетина години назад, за да стане ясно накъде отиваме в тази посока като държава.

През 2008 г. ние получихме едно осъдително решение от Европейския съд по правата на човека /ЕСПЧ/, в което са изложени всички недъзи на системата за дадено наблюдение в нашата страна и са дадени редица препоръки. В резултат на това решение още през 2009 г. бяха предприети промени в ЗСРС, вкл. беше взето решение и създаден такъв независим орган за контрол, какъвто е НБКСРС към НС.

На кое искам да обърна сериозно внимание – на това, че в една от точките на това обемно решение на ЕСПЧ когато препоръчват и казват какво трябва да се предприеме в нашата страна, за да има достатъчно гаранции срещу злоупотреба с тези тайни способности, една от препоръките е, че този орган, който ще се създаде – комисия, самостоятелен орган или не, трябва да се състои от юристи от високо ниво, вкл. ранг съдии във Върховен съд. Тогава, през 2009 г., съставът, който беше избран, действително се състоеше от такива колеги – юристи, които отговаряха на този критерий. Лично аз съм напълно убеден, особено след 5-годишния мандат, че точно такива хора трябва да работят в този орган, защото той е много специфична пробна материя. Това изисква добро познаване както на основното законодателство, така и на практиката на ЕСПЧ. Иначе е невъзможно да се защитават основните права на гражданите, които са ограничени с използването на тайни способности.

Какво наблюдавам в този състав – бивш министър на правосъдието, съдия от Градски съд, съдии от ОС – Варна, Добрич, прокурор с 40-годишна практика, колега, който е бил следовател, прокурор, адвокат и т. н. и моя милост също участваше в този състав. Този състав не проработи, защото заличиха този орган, за да възложат ангажимента по надзора и контрола върху тази парламентарна комисия или подкомисия към една от специализираните комисии.

Както в момента наблюдаваме нещо друго, тъй като при нея остана правомощието да наблюдава електронните съобщения. Не мога да видя някакъв заключителен анализ от тази подкомисия към парламентарната, където да се види има ли проблеми в тази сфера. Един пример – съдия ми казва, че получава искания за ... */шум в залата/* данни без каквито и да е мотиви и те ги разрешават, защото едва ли не ще ги обвинят ще спъват проверки, разследвания и на никой не е ясно каква е целта на тези около 50 000 искания ежедневно до тези съдии, които са претрупани и без това с много работа, особено в СРС. Но това настрана.

Добре е, че беше възстановено Бюрото през 2013 г. Лошото е, че в състава, само съставен от юристи, бяха включени двама човека с абсолютно неподходяща квалификация – лесничей, другия – специалност „Борба“ от бившия Висш институт по физическо възпитание и спорт „Георги Димитров“, сега НСА. Моите уважения към тези колеги, но все пак всеки си има място, за да има развитие в обществото, в държавните институции.

Ще се върна обратно на това какво е свършено, защото е важно. От доклада, който чухме, бих искал да подчертая само относно състава, който е сега и предлагат да участват по-нататък. Този състав в момента е не само от посочените специалисти, но и инженер и психолог. Като юрист с 40-годишна практика, чета решението по ЕСПЧ, където са заложили стандартите на тази дейност и се питам дали сме европейска държава или не в тази област. След като стандартът е зададен, ние къде сме отишли. В ЗСРС на първо място пише юристи с 8 години стаж. На второ място – евентуално служител. Тогава да използваме първото приложение в закона, което имаме. Като имаме още едно указание от ЕСПЧ.

Сега ще ви обърна внимание на някои неща. Прочетох с най-голямо внимание този доклад, специално във връзка с отказите. Не беше лесно решение отказите за бъдат анализирани. Огледално на квалификацията на възможностите на органите за ... */шум в залата/*, посочени са в чл. 13 от ЗСРС, това са решенията на съдилищата. Затова тогава предлагам на Бюрото да се направи от експертен състав анализ на тези откази да се види за 3-годишен период от време – 2015 г., 2016 г. и 2017 г. Такъв анализ беше направен, което е доста трудоемка работа, защото, както виждате и тук, основанията за отказ на съдилищата трябва да се систематизират по отделните данни – като проценти, като честота на произнасяне и т. н. Там има уникални констатации за компетентността на т. нар. заявителите, като започнете от МВР, ДАНС, Военна полиция и другите, описани в чл. 13, и за голямо съжаление и от прокуратурата. Между другото тези проценти са верни – отказ за това, че липсват данни за престъпление. Законът е пределно ясен.

Какво заварихме – заварихме пълен хаос в тази система. Тревожна ситуация, вкл. отношенията между заявителите и съдилищата, които са призвани като първи орган и единствен в страната, да са преграда срещу злоупотреба с тайното наблюдение на хора, при което не се знае каква е целта за това тайно наблюдение. Дали е разкриване на престъпление, дали е разкриване на бизнес отношения, дали е събиране на данни за изнудване на някой и какво ли още не.

Нямаше регистри – прочетох тук, че това е една от констатациите, наистина нямаше. Ние по закон бяхме задължени и направихме така, че тези регистри в един и същи срок, който беше определен, да бъдат създадени за всички органи и в тях да се отразяват съответните данни. Регистрите са съгласувани с всички органи, ангажирани в

процедурата със срс-та, вкл. съдилищата, ДАНС, прокуратурата и т. н. И това е и в момента. Включително и КПКОНПИ като последен орган, включен като заявител в закона, също така разполага с такъв регистър. От регистърът много неща могат да се видят и е непубличен документ за ползване само строго определени от закона органи. Това беше първата стъпка, която направихме, за да има ред в тази тайна дейност.

Сега вече, 5 години по-късно, има съдии, които казват, че им е по-лесно да осъдят някой, отколкото да дадат разрешение, защото много внимават, особено след случая „Янева“. Т. е. наистина това, което сме посочили в един от докладите, че съдийския контрол е задушен. Нещата дойдоха на местата си, както трябва да бъдат, съдът застана на мястото си. Но преди това беше пълен хаос и срам за правната и юридическа професия.

Тук съм извадил доста неща, но ще стана отегчителен, много са. Въпросният капацитет на Бюрото – много удачен въпрос. За да не се стори съмнително на някой, ще дам пример. Един период, в резултат на некомпетентността, постъпи молба от адвокат за проверка относно дали законосъобразно са използвани срс-та по делото, по което той е обвиняем. Т. е. тя е встъпила в процесия, всички са наясно, че има използвани срс-та, но тя иска да се произнесе Бюрото. Поставя се въпроса, прави се проверка и се установяват две типични за един по-ранен етап нарушения – едното, описано е тук, внос на наркотични вещества от Изток, заловено е веществото на границата, образувано е досъдебно производство в условията на ... */шум в залата/* от НПК, т. е. има образувано производство вече, но това са някои, които имат огромно самочувствие и авторитета на държавна институция няма никакво значение, нито закон. Отиват в ДАНС и от къде ще вземат разрешението – понеже им е близко тук, в центъра, ще го вземат от СГС. Това го вижда адвокатката по делото и - какво ще каже Бюрото. Прави се проверка, констатира се тези нарушения на компетентния орган, направил искането, на компетентния съдия, дал разрешението, защото има ... */шум в залата/* за подсъдността, които са нарушени и това се внася в заседание на Бюрото за решение и отговор. Тъй като решенията се взимат в мнозинство, аз оставам в малцинство въпреки, че съм извършил проверката. Гласува се, че няма нарушение – противоречие със закона. Това решение доби съответната форма и се уведомява молителката. Един човек може да е всякакъв, но всички юристи знаят, че каквото и да е извършил той, когато законът казва, че има право на защита, то трябва да се осигурят възможностите да бъде упражнено. Това беше от гледна точка на капацитета.

Въпросът с тези откази, който беше поставен да се изследва, той се изследва и после има решение, тук е протоколът с решението, да не се изпраща на никой тази информация. Тази информация тук нямаше да я имате и нямаше да можете сега да я разглеждате, ако аз, на своя глава, не я бях изпратил на компетентните ръководители на ведомства – на министъра на Вътрешните работи, на председателя на ДАНС, на главния прокурор и на парламентарната комисия, която е специализирана да наблюдава процедурите. Все пак, въпреки, че решението е, че няма решение, аз съм допринесъл вие да придобиете тази информация.

Между другото тази информация съм я внесъл в Парламента в заседание, иницирано от главния прокурор, но тогава също това не направи никакво впечатление. Фактът, че не до там компетентни хора пишат искания за използване на срс-та, без да познават закона, затормозява българския съд, който, вместо да си гледа по-същинската работа, чете неграмотни неща – това никой не го впечатлява, за голямо съжаление. Тук са

куриози – например за ОПГ в закона ясно е записано от колко лица е, в искането са посочени друг брой лица, какво е ОПГ и какво е организирана престъпност. Това е нивото.

/Говорят помежду си./

БОЙКО РАШКОВ: Вие правилно казахте, че се прехвърли компетентността от СГС за достъпа на специализираните състави на Специализирания наказателен съд */СпНС/*. Това е факт. Но не пропускайте и друг факт, че от този момент нататък, вярно е, че съдиите от СГС не са толкова натоварени, но от около 300 бр. искания в годината те на около 150 бр. са направили отказ.

БОГДАНА ЛАЗАРОВА: Даже на малко повече.

БОЙКО РАШКОВ: Да. А СпНС въпреки, че възниква някакво съмнение дали не правят компромиси в тази посока, те също имат около 30% откази, постановени по искания в тяхната компетентност. Това никак не е малко.

Още нещо ще ви кажа. Има и съпротива срещу Бюрото и тя започна след едно заседание през 2015 г. в Съдебната палата. Не се предвещава с нищо, че ще получат такива обрати във взаимоотношенията, което приключи накрая с отстраняване на един от членовете. Но същата година беше издадена инструкция от главния прокурор, която, въпреки закона, ограничи правомощията на този орган за външен контрол в тази специфична държавна дейност. В тази връзка ще публикувам статия, но това е първият орган, който си позволи да ограничи правомощията на Бюрото. В т. 8 се казва, че членовете на Бюрото не могат да се запознаят с материалите, които са придобити чрез срс-та. А законът казва, че членовете на Бюрото имат право да се запознаят с всички документи, свързани с използването и прилагането на срс-та. Кои са тези документи, що е то документ – дума, която се използва в ЗСРС, която е в тясна връзка със Закона за защита на класифицираната информация и има дефиниция за това. И тя не може да се избегне по никакъв начин, защото това е закон.

И още нещо – един резултат от прилагане. Той може да бъде на електронен носител, той може да бъде на хартиен носител, той може да бъде изготвен от ВДС. Тези документи, най-общо казано, имат някакви реквизити – дата, време на изготвяне, кой ги е изготвил. И Бюрото, за да си изпълни задълженията трябва да провери тези елементарни факти. Ако този ВДС е изготвен не за периода, за който съдията е дал разрешение, какво ще има тогава?!

ОТ ЗАЛАТА: То не е валидно.

БОЙКО РАШКОВ: И ред други неща. По този начин се ограничи правомощието – да провери тази завършваща част на процедурата, която включва изготвяне на резултати, изготвянето на ВДС и т. н. Питам се защо. Отговорите са, че тук е по НПК, това е тайна и други подобни. Значи, най-високите тайни в държавата със закон са възложени на членовете на Бюрото. Защото то може да проследи всички процедури в цялата страна, които са държавна тайна. Друг орган такава цялостна проверка няма право да извърши. Следователно цялата процедура от използването, т. е. представянето на искане с материали на съдията, разрешението и следващите етапи от цялата процедура, са под контрола на този независим външен орган за контрол на срс-та.

И парадокс – свидетелят, който ще се запознае с материалите, вещото лице, се предупреждава срещу подпис да не разгласява – чл. 128 от НПК, ако не ме лъже паметта.

А държавният орган, на който по закон му е вменено да прави тази проверка и го проучват за достъп за класифицирана информация, някой смята, че това не е възможно да стане.

На второ място още нещо ще кажа. Имаше случаи, в които по сигнал трябваше да направим проверка – взимаме решение като колективен орган. Определихме работна група, която отиде в ДАНС Там избират някакви аргументи и казват на колегите, че не могат да дадат материалите. Дават материалите, на които се основава искането, само на съдията, а на нас не могат да ги дадат. В законът пише, че се дават на съдията. Добре, но ние проверяваме и искането на заявителя, и фактическите основания то да се изготви - дали са налице. Едновременно с това проверяваме и съдийския акт – има ли го, няма ли го, отказ ли е, разрешение ли е. И точно на тази база ние още на първата – втората година констатирахме, че се правят искания, които въобще не са подкрепени и подплатени с каквато и да е фактическа база за извършено престъпление и затова във вашия доклад го има това – липса на данни за престъпление. Ако ние не бяхме проверявали тази част от процедурата, нямаше да има такава констатация, но ние сме я проверили, забележете, не като Бюро, а от отказите на съдиите. Тъй като цялостната проверка на фактическите основания да се правят искания се оказа не по силите на Бюрото. И тогава, когато не ни дадат основанията – фактическите, първоначалните данни, в закона се казва, че когато има данни, от които може да се направи основателно предположение, че е извършено, извършва се или ще се извърши едно престъпление, тогава се използват срс-та. А ние проверяваме това – имаме ли въобще основание да се използват тези способности. Та, техният отговор беше, че ние нямаме такова право.

Един от председателите ми написа писмо, в което казва, че може да се запознаем с материалите, на които се основава искането, не е редно да се запознавате с другите материали, които са тяхна оперативна работа и не касаят искането. Бюрото никога не е пожелавало да отчете, това е извън нашата компетентност. Започна спор по този въпрос.

Една от процедурите е основана на едно екзотично – аз така ги наричам, престъпление от времето на социализма, което престъпление и в момента, в съвременните демократични условия, няма никакво основание да съществува в НК и е от категорията на мъртвите текстове – мнение, което защитава и сегашния председател на Конституционния съд – проф. Борис Велчев. Трябва да се реши този проблем с даването на възможност да се правят обективни проверки не само в тази хипотеза.

Ето какви спирачки се въведоха по отношение на дейността на този независим държавен орган и ако така продължава ще се обезсмисли абсолютно неговото съществуване.

Имаше и още по драстични случаи – и с това ще завърша тази част от изказването си, при което съдия, оправдан на всички възможни съдебни инстанции, също беше подложен на срс-та. Това не е никаква тайна, защото тези въпроси ги коментирахме в мотивите към решението, подготвяно за него. При вече приключило производство, той подава молба за проверка, след като знае, че е бил подслушван, наблюдаван и т. н. Може би поради сложността на този казус, се случи така, че проверката беше дадена на група с ръководител, който има образование от Лесотехническият институт. Той отказа без мотиви да направи проверката. В крайна сметка Върховният съд потвърди решението на въззивния съд.

Но там възникнаха едни интересни чисто правни въпроси, затова колкото пъти стане дума, толкова пъти ще обяснявам и ще твърдя, че в този орган трябва да има юристи и то не с 8 години стаж, а с повече стаж. Добре би било да бъдат и съдии, и прокурори, които са се занимавали с тази материя в практиката си, и адвокати, които са чели такива материали, за да могат по-лесно да се ориентират в материята.

Въпреки всичко запитахме компетентната служба ДАНС да ни предоставят възможност да проверим тези материали, въз основа на които те са взели решение да поискат и да получат разрешение за ползване на срс-та. Отговорът беше – това са дела. Втори въпрос – бихте ли ни прочели номерата на делата? – Не, те са секретни. Значи за всички делата са явни, а за Бюрото са секретни и то от такава степен на секретност, че ние нямаме достъп до такава степен на секретност.

Ще ви кажа нещо много важно – там беше интересен един чисто правен въпрос, имаше информация, че контрола върху този съдия е осъществяван дори в помещения, където е заседавал съдебния състав. Съдебният състав трябва да заседава в закрито заседание – това е тайно заседание. На всички е известно, че накърняване тайната на заседанието опорочава процеса, присъдата, решението и т. н. Затова ви казвам – ето въпрос, юристи трябва да бъдат хората, за да могат да разсъждават по тази линия. Сега – опорочени ли са тези актове, не са ли опорочени в тази хипотеза, абсолютното основание за отмяна на присъдата при накърняване тайната на съвещанието. След това този човек дали е подслушван при решаването на други дела? А другите, които са членове на състава, ако е имало такива!? И още нещо, което е съвсем в правомощията на Бюрото, това е правен въпрос, който изисква повече познания.

В тази насока, както вече казах, нямаме капацитет и в момента няма да имаме за такива проверки на такова ниво, което е жалко. Наистина направих много усилия, за да може да се канализира дейността, но с тези няколко спирачки, които се направиха...

Виждате, че тук има състави, по които не се предвижда използването на срс-та, но такива искания са правени. Имаше статистика, че в СГС Янева имаше около 30 бр. разрешения, които не бяха в съответствие със закона. Второ – единият от заместниците й имаше 110 случая, по които бяха допуснати нарушения на закона. Доста преди колегата Топалов да извърши такава проверка и да сигнализира, ние извършихме тази проверка. Цялата тази информация сме я изпратили на всички институции по закон, които ние сме длъжни да сезираме.

Все в тази връзка констатирахме не само неспазване на сроковете, а съзнателно удължаване на сроковете. Казвал съм го и преди – симбиозата между отделните институции, взаимодействието е нещо много полезно когато се опира на здравите основи на закона. Когато започва да се опира на други интереси, тогава неминуемо се стига до противоречие със закона. Казвам пример – ДАНС искат разрешение за използване на срс-та в един северен град. Получават го. Има три-четири алинеи и само последната е за тежко умишлено престъпление, за което може, всички останали не може – слагат тежката квалификация, съдията се съгласява – дали е проверявал или не има ли ги или не данни, това е втори въпрос. Изтичат 6-те месеца и изпращат материалите на съответната прокуратура, тя на свой ред – за същото престъпление, също иска разрешение и същия съдия го дава – единадесет месеца общо. Констатираме го, изпращаме на главния прокурор, на ВСС, на министъра на правосъдието. Десетки са такива случаите.

Забелязал съм нещо много интересно. Първо често пъти има давност – изтекла времева давност, например получава се молба за проверка от гражданин и се установява, че преди 10 години е бил случая, а сега изпращате сигнал до ВСС и решението е, че по ЗСВ е изтекла давността, защото от узнаването до ден днешен са изминали повече години отколкото в закона е свързана тази възможност да се търси административна отговорност. Прокуратурата казва, че няма данни за престъпление, в същото време гражданина беше подал молба по Закона за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/ и ние, данькоплатците, плащаме. А човекът, който е провинен дефакто в тази работа, е невинен отвсякъде.

В тази връзка, може би, трябва да се помисли все пак да може компетентните органи, в случая ВСС, да вземат отношение в даден момент. Защото, помнете, миналата година през м. август се произнесе ВКС по един от случаите, които сме проверявали преди доста време и там вече имаме до сериозни аргументи по тази категория дела. Решението е много хубаво. Там се даде отговор на колебание в практиката откога тече давността за този, който го подслушва и наново той да иска от съда по ЗОДОВ някакво обезщетение. До този момент считаха, че – както и сега, ВСС счита, че са изтекли всички давностни срокове и това е. Някои състави в по-долустоящи съдилища също считаха, че, например, преди 7-8 години човека е бил подслушван, сега вече е изтекла давността и той не може, покрито е правото му на иск с давностния срок и не може да си търси обезщетението. Върховният съд казва – Не, тече от узнаването, от узнаването тече давността.

Накрая, ако ми позволите, няколко думи за промените в закона. Общо взето законът не е лош. Той е труден за разбиране, обаче от хора, които не са наясно с правото. Но всеки закон може да се усъвършенства. Ние сме правили такива предложения, аз съм влизал в отношения с Парламента, приемали са ги. Особено в тази ситуация когато колегите – съдии също се настроиха в един момент срещу Бюрото, защото проверяваме, вършим си работата. Имаше написана срещу нас петиция от 19 човека до Президента, до Парламента, до ВСС и т. н., но после съдиите като че ли разбраха какво трябва да се прави в тази насока и вече нямахме проблеми с тях.

Но има някои противоречия, които са в закона и които трябва да се отстранят. Ако обърнете внимание, например, сега по ЗСРС когато някой орган, посочен, направи искане до съдията, е длъжен да представи с искането всички факти, на които се основава искането му. Не може съдията да погледне бързо и да реши – да, има основание и разрешава, не, няма основание и не разрешава! После, в чл. 174, ал. 3 от НПК, се казва, че наблюдаващия прокурор като представи своето искане, съдията може да изиска материалите. Значи може да изиска, може да не ги изиска! И като видите това противоречие, няма никакъв проблем да си обясните защо от това, което тук чухме, има дадени разрешения без, да кажем, данни за престъпления. Затова няма данни за престъпление, защото не са представени на съдията. И т. н., и т. н.

Още нещо куриозно, което забелязах наскоро. Въведе се една възможност наред с другите и главния прокурор да прави искане за разрешение във връзка с някои терористични и други престъпления – новите състави които са. Тъй като тази разпоредба не касае главния прокурор, не го включва като наблюдаващ прокурор, означава, че наблюдаващия прокурор може да представи материалите, на които се основава искането,

но главния прокурор е длъжен да ги представи! Т. е. началникът ще направи повече отколкото подчинения му. Понеже правим промените в законите набързо, за да покажем резултати, се допускат такива противоречия в закона, че ако така продължава, този закон трябва да се заличи и да се направи нов.

И други неща има, но вече дълго говорих. Благодаря за вниманието.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Благодаря Ви, г-н Рашков. Мисля, че наистина това показва, че хората, които са вътре, от практика, всъщност информацията, която могат да дадат на нас е много съдържателна и безценна. Всъщност и това са хората, които биха могли, най-вече да допринесат за подобряване на законодателството и да дадат предложения за конкретни законодателни промени така, че всичко да върви по по-добър начин.

Колеги, дали имате коментари по темата? Заповядайте, г-н Ангелов.

ГЕОРГИ АНГЕЛОВ: Благодаря Ви. Г-н Рашков, бяхте повече от изчерпателен.

Ясно е, че нещата са сериозни и те трябва да намерят своето решение. Очевидно е от Вашето експозе, че има проблеми както от нормативно-правно естество, така и от субективен характер, което, за съжаление, не е подвластно на нас да решаваме. То се решава от други нива.

Имам два въпроса. Първият – след като периодично съдиите, включително и голяма част от колегите, които имат отношение към съдебната система, минават през курсове на обучение и т. н., това не се ли предвижда някакво в тази организация, Вие сте бил ръководител на това звено, да се правят курсове. Сам казахте, че парите не са били малко, което предполага, че е възможно тези хора, които нямат юридическо образование да бъдат малко или много ограмотени – така да го кажем, не го разбирайте в грубия смисъл, моля Ви се.

Това е едното. Второто – накрая във вижданията във Вашия доклад, г-жо Лазарова, е казано, че контрол и санкции при нарушаване на правилата при съответно службите, които са оторизирани да искат. Контролът ми стана ясен до някъде, между другото половинчат контрол няма. Половинчатият контрол е като половинчатото лекарство – такова нещо не съществува в живота, в правния мир - тем паче */рус. ез. - още повече/*.

Но по отношение на санкциите не мога да разбера какво имате предвид. Това означава в някои нормативни документи някъде да са заложили тези неща. И това е най-трудното.

БОГДАНА ЛАЗАРОВА: Дали са заложили и ако не - къде да се заложи.

ГЕОРГИ АНГЕЛОВ: Да, аз мисля, че те не са заложили, но това е най-трудното.

Това са ми двата въпроса. Благодаря.

БОЙКО РАШКОВ: Курсове – трудно казано. Те знаят повече от нас. Не че няма. Като видяха, че Бюрото встъпва в тера инкогнита – казаха ми някой ако иска да ги погледне в оперативното дело какви мероприятия съм използвал.

През 2015 г. се съгласиха да се проведат такива семинари – така да ги наречем по-обтекаемо в Академията на МВР, където бяха поканени моя милост, колежка от Хасково и колега от Пловдив. Семинарът беше за 2-3 дни, но проблемите, които започнаха да излизат на повърхността в резултат на дейността на Бюрото, бяха разисквани.

Смея да кажа и ще заявя, че не толкова курсовете имаха значение, колкото респекта от Бюрото. Особено след случая с Янева. Това оказва най-решаващо въздействие за дисциплина по процедурите. Никой, най-малко аз – бил съм толкова години в следствието

на работа и никога няма да бъде против тези способности. През 1997 г. бившият главен прокурор Татарчев беше много против въвеждането на срс-тата като явни способности за разкриване на престъпление и събиране на доказателства. Казах му, че цял свят използва тези способности, само у нас те се използват на подзаконово ниво и после не служат за доказването в явния наказателен процес.

БОГДАНА ЛАЗАРОВА: Да разбираме ли, г-н Рашков, че не просто обучението, а факта да седнат на една маса различните страни по този процес, за да се уеднаквят критериите, да кажем. Това би ли свършило работата?

БОЙКО РАШКОВ: Пак ще повторя. Случаят с Владимира Янева, съжалявам, защото само тя беше „опраскана“ – цитирам само, макар и един симптоматичен случай се оказа достатъчен.

Миналата година в резултат точно на тези анализи на отказите, които анализи на отказите, подчертавам още веднъж, трябва да знаете това, че има съпротива – не се взе решение да се изпратят официално от Бюрото на заинтересованите институции. Но това, че става дума за хора, понякога ... */шум в залата/* по каквато и да е престъпна дейност, отказите на съдиите го казват, не аз. Четем отказите без да творим каквото и да е било.

По вторият въпрос – за санкциите. През 2008 г. когато получихме европейското осъдително решение, трябваше да се вземат мерки, тъй като тук има – това е огромно решение, има директни указания, това решение и неговото изпълнение се наблюдава все още от Секретариата на Комитета на министрите – тук имаше през м. декември заседание пак в тази сграда. Тук има указания в различни посоки да се създадат гаранции. Една от гаранциите, понеже въпросът е за санкциите, е, че въведохме тогава чл. 284-в от НК. Той инкриминира противозаконното разрешаване и на практика Янева отива на съд по този текст, тъй като в продължение на десет месеца беше давала разрешение в противоречие със закона. Даже по текстове, по които не се предвижда такава правна възможност и над максималния срок. Това беше едната гаранция, която, повтарям, текст в Наказателния кодекс.

Още нещо, което е интересно – чл. 2, т. 7 от ЗОДОВ, вреди, причинени при използване на срс-та. Т. е. и по двете линии – по линия на НК и по линия на гражданската отговорност. Само по линия на ЗСВ нищо не се направи, нито в ЗСВ, нито някаква корекция в практиката на ВСС.

Бях поканен, когато нашумя случая с Владимира Янева, на заседанието. Тогава исках да ги информирам, че нещата, на които се натъкваме, са много сериозни, драстични злоупотреби с тези тайни способности, от които може да произтече нещо недобро за държавата като цяло. Защото, повтарям, тези решения на Европейския съд продължават да се наблюдават и в момента се наблюдават. И може да търпим санкции, разбира се.

Това е относно санкциите.

ГЕОРГИ АНГЕЛОВ: Считате ли, че така общо разписани, те са достатъчни?

БОГДАНА ЛАЗАРОВА: Трябва ли усъвършенстване на нормативната база?

ТАТЯНА ЛИСИЧКОВА: Трябва да се прилагат реално.

БОЙКО РАШКОВ: Защото нямаме практика. Разбирате ли, че констатираме нарушения, които са описани така, както ние с колежата Георгиева си пишем актовете. По същия начин, колега Георгиева.

Когато пишех на главния прокурор, но такава е решението на колективния орган – да се отправят сигналите към главния прокурор. Всичките данни са написани по начин, както се пише по НПК.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Благодаря, г-н Рашков. Г-жа Георгиева иска думата, заповядайте.

МИЛА ГЕОРГИЕВА: Благодаря. Само искам да кажа, че за целия ми прокурорски опит от 41 години и от времето, когато въведоха срс-тата, по времето на г-н Татарчев и той много остро реагира, аз нито веднъж не поисках срс. Защото първото дело, по което се сблъсках със срс разбрах, че в момента, в който председателя на окръжния съд разрешава и полицията започва да слуша, лицето бива уведомено. Разбрах, че тази най-скъпа информация, от която зависи съдбата на хората, ще бъде обект на внимание. След това и във ВКП са ми докладвали срс-та, поискани от колеги, затова контролът ви беше много труден, защото това е най-скъпата информация. Та, срс-тата са колкото полезни, толкова и опасни.

По мое дело се бяха събрали доказателства за търговията с избора на предишния състав на ВСС. Не исках да ги чета, помолих да ги докладват направо на главния прокурор.

Това е едно изключително опасно звено в разследването и контролът е повече от задължителен, но трудно ще се контролира.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Бих искала да кажа, че, за да имаме идея и от гледна точка на прокуратурата, аз изпратих доклада на г-жа Лазарова, който обобщава други предишни доклади, към сега магистрати. Получих от тях доста коментари. Обобщих ги днес сутринта и ще ви ги изпратя писмено, защото са много обемни. Действително се фиксират проблеми, които се казаха преди малко, г-н Рашков също ги засегна. Ще ви ги изпратя писмено на всички с цел, когато продължим темата, да ги имате предвид и тях.

Тяхната гледна точка е коренно различна от представянето на проблемите в доклада на СГС, който е цитиран тук, на Фондация „14 януари“ на Асен Генов. Те фиксират много проблеми, които съществуват в съда, в ДАТО, в законодателството и т. н. Също имат няколко предложения за конкретни законодателни промени, които ще решат до известна степен, до известна степен ще облекчат работата и ще дадат по-ефективно използване на тези срс-та и по-бърз резултат от тях.

Г-жа Колева иска думата, заповядайте.

МАРИЯ КОЛЕВА: Бих искала да попитам в Бюрото как се осъществява контрола и по какъв начин. Какви са Вашите наблюдения? Освен доклади, които се представят.

БОГДАНА ЛАЗАРОВА: Парламентът.

БОЙКО РАШКОВ: Докладът е нещо като отчет – отчита се Бюрото. Няма регламентирана възможност за осъществяването на какъвто и да е контрол върху Бюрото.

Между другото това е интересен въпрос. Контрол трябва да има относно тези въпроси.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Г-н Герджиков иска думата, заповядайте.

ЛЮБОМИР ГЕРДЖИКОВ: Благодаря. Но нека първо г-жа Лазарова, като дама, да зададе своя въпрос.

БОГДАНА ЛАЗАРОВА: Благодаря. Имам кратък въпрос, стига, г-н Рашков, да сте във възможност да отговорите.

Разбрахме, че не е готов Годишния доклад за 2018 г. и че срокът е до 31 май. Благодаря Ви, защото на повечето формулирани въпроси всъщност Вие изяснихте ситуацията.

Има един въпрос, ако сте в състояние, тъй като в по-голяма част от годината Вие оглавявахте този орган. Какво сочат тенденциите за 2018 г. Т. е. не говорим да изнасяте факти и цифри, а намаляват ли или се увеличават исканията, намаляват или се увеличават отказите, какво се случва откакто 62% от произнасянията отидоха в Специализирания наказателен съд? Там има ли същите нарушения, които констатирахте в Градски и окръжните? Тенденциите, най-общо, ако имате възможност.

БОЙКО РАШКОВ: Миналата година няма информация, от която да се направи извод за влошаване на показателите от предходните години – няма такива. Но има нещо много тревожно, че тези трима членове, които останаха в сегашния състав, отказаха да пътуват въпреки, че имаше решение на Бюрото, на колективния орган, да пътуват из страната и да извършват проверки на място в органите, които са ангажирани с процедурите със срс-тата. Така, че непосредствено придобита информация от проверки в тази посока за миналата година Бюрото няма.

Вероятно докладът ще бъде изграден тази година въз основа на запитвания до тези органи и те ще дадат информация, но никой няма да отиде на място да провери, тъй като годината изтече.

БОГДАНА ЛАЗАРОВА: За Специализирания наказателен съд имате ли поглед?

БОЙКО РАШКОВ: Там успешно се възползват от огромната натовареност, която има в този съд, познавам всички и съм работил с тях дълго време. Има оправдания, много работа, много дела и т. н. Ние сме отправили във ВСС препоръка за назначаването на хора в Специализирания съд, защото видяхме, че те обективно не могат да се справят. Това стана между другото. Много съм доволен от факта, че постигнахме такава кадрова победа въпреки, че не е наша работа. Но като елемент от условията и режима за законосъобразно протичане на процедурите за срс-та така се обосновахме и стана. Спряхме да използваме „указание“, тъй като е неподходящ за органите на съдебната власт. Пращали сме мнения, становища.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Г-н Герджиков, заповядайте.

ЛЮБОМИР ГЕРДЖИКОВ: Благодаря. Първо искам да благодаря на г-жа Лазарова за интересно подготвената информация по този въпрос, както и на г-н Рашков за подробностите по тази тема. Беше ми много интересно въпреки, че аз мога да призная – аз абсолютно нищо не разбирам от тази материя. И въпреки това като слушах това, което е написано и това, което след това се каза, все едно, че ми разказваха филм, който вече съм гледал.

Ако мога да ви преразкажа, цялата тази история с думите за вещите лица и какво се случва с тях в съдебната система. Не е от вчера, не е от онзи ден, повече

от 15 години вече, гледаме си един и същи филм, от време на време се оплакваме как не вървят работите в тази посока и всичко продължава да си върви така. Защо го казвам това, защото по наша представа големия проблем на нашата правосъдна система е в това, че в нея няма системност. Т. е. всяка една институция в нея си съществува сама за себе си.

Непрекъснато от време на време лъскаме имиджа на някои от институциите, дава се някакво количество пари, почва да проработва нещо и след известно време всичко отново заглъхва, връща се на старото ниво и за съжаление – пак ще го кажа, ние, нашата правосъдна система регресира, а не прогресира, въпреки тези периодични проблясъци, които наблюдаваме тук или там. Пак казвам, защото се изхожда от гледната точка на определена институция, а не от гледната точка на правосъдието като нещо полезно за обществото.

Това първо. Второ – аз не съм съгласен с това, което спомена г-н Рашков, че правосъдието трябва да се прави от прависти. Вярно, много е добре да има професионалисти – прависти, но моите наблюдения от толкова години показват, че това са хора, които боравят с цифри и показатели.

РОСИЦА ВЕЛКОВА: Чакайте, защо вкарвате институциите към правосъдната система?

ЛЮБОМИР ГЕРДЖИКОВ: Добре, ако трябва да се върнем по-назад – Вие да сте чували или някъде да сте прочели какво е това правосъдна система и какво е нейното съдържание?

/Говорят едновременно./

ЛЮБОМИР ГЕРДЖИКОВ: Пак казвам – нищо не разбирам от срс-та. Но казвам като цяло – това е една от службите, които макар и много да се напъва да постигне нещо, в крайна сметка, заради това, че – има една приказка, че скоростта на влака зависи от най-бавно движещия се вагон. Те може би са по средата на тази композиция и въпреки всичко цялата система на правосъдието трудно може да очакваме до такава степен да се подобри, че да почувстваме ефекта от това нещо. Така, че трябва да има професионализъм, наистина водещо трябва да бъдат правистите в тази система. Но все пак никак не е за пропускане да се наблюдава общественото мнение по въпроса. Т. е. хората какво усещане имат за правосъдието в нашата страна.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Благодаря, г-н Герджиков.

Г-жо Лазарова, как прогнозирате да се развие темата, какво очаквате?

БОГДАНА ЛАЗАРОВА: Както започнахме в начало, предлагам след като – така или иначе по закон НБКРС е длъжно до 31 май най-късно да извади Годишния отчетен доклад за 2018 г. Какво ще пише в него е друг въпрос, но то е длъжно да внесе в Парламента такъв отчет. Предлагам да продължим темата, да обобщим мненията и предложенията на действащите съдии и прокурори, които са подадени, защото вече имаме някаква основа да обобща предложения за промяна в нормативната база и да вземем решение на следващо заседание.

До кого да ги отнесем – съответно до този, който има законодателна инициатива да ги реализира. Предлагам това да бъде през първата половина на м. юни, като правя една вратичка – ако Бюрото изнесе доклада по-рано, например

през м. март или м. април, да изтеглим по-рано, за да не влезнем във ваканционни периоди на такова обсъждане. Нашето сдружение има готовност да организира един форум, ако искате да го изнесем на по-широка основа, не само в тясното обсъждане в Гражданския съвет.

Така, че предлагам на един по-напреднал етап да обсъдим в какъв вариант да бъде. Има смисъл, излезнаха от няколко страни предложения за усъвършенстване на нормативната база, мисля, че има смисъл, дори само да се чуят на глас проблеми, тенденции, предложения.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Целта е да се привлече вниманието на хората, от които зависи промяната в закона. Г-н Рашков даде много идеи, отново ще бъде поканен. Днес той представлява един път СЮБ, който е наш член. Освен това неговият опит за хората, които сега са в Бюрото - той е извървял този път и е добре да се базираме на опита. Предлагам тук да поканим представители на ДАТО, на ДАНС така, че да има всички гледни точки.

Г-жа Дерменджиева иска думата. След нейното изказване ще направим почивка. Заповядайте.

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Благодаря. Искам да благодаря за изключително изчерпателната информация, която получихме, но в чисто оперативно-административен ъгъл, преди да излезем в почивка, предвиждате ли в момента да приемем с решение на Гражданския съвет, заедно с изказването на г-н Рашков да имаме акт, защото, за да го продължим и да можем да позиционираме бъдещите действия. Както предложите, г-жо Председател. Преди почивката би следвало да формулираме текста на акта, като благодарим на г-н Рашков.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Да, колеги, имате ли предложения за текст на акта? Г-н Хаджиминчев, заповядайте.

ИЛКО ХАДЖИМИНЧЕВ: Благодаря. Слушайки внимателно г-н Рашков, останах с ясното впечатление, че има систематични действия за омаловажаване дейността на Бюрото. Бих казал, че не се прилага контрола. Аз го съобщавам, Вие ще кажете дали правилно са изказванията. Ако това е близко до истината, нещо в тази посока, защото Вие сте вътре в нещата, знаете и казахте защо не работят.

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Ние имаме доклад, изготвен специално за заседанието. Трябва да приемем него, като споменем, че е с участието на г-н Рашков и му благодарим. Но имаме точка от дневния ред с изготвен доклад специално за нас, който трябва да приемем.

ГЕОРГИ АНГЕЛОВ: Имам предложение. Считам, че не трябва да персонифицираме вносителя на доклада, в следствие експозето на г-н Рашков, но приемаме доклада и нашия акт трябва да бъде, че продължаваме работата по него – нещо в този дух.

БОГДАНА ЛАЗАРОВА: Приемаме доклада като начало на дискусиата, която Гражданския съвет започва и предлагаме тя да бъде продължена след внасянето на Годишния доклад за 2018 г. на Бюрото в Парламента.

На миналото заседание на Гражданския съвет Мила Георгиева – член на Гражданския съвет и председател на Центъра за приложно-правни изследвания и практики, депозира тук свое писмо с въпроси към Европейската комисия, които бяха мотивирани. След което поканихме представител на Представителството на Европейската комисия в България. Поканата ни беше уважена и днес тук е г-н Христо Христов - зам.-ръководител на Представителството на Европейската комисия в България, добре дошъл, г-н Христов.

За целта ще помоля г-жа Георгиева отново да повтори текста на писмото и въпросите.

МИЛА ГЕОРГИЕВА: Не нося писмото, но въпросите ще ги повтора. Първият – може ли при конституционно гарантирано разделение на властите, с тълкователната си дейност Върховния съд да дописва законите, да променя целите и задачите и приложното им поле. Имам предвид тълкователно решение № 4/2016 г., с което Върховният съд прие, че приложното поле на втория конфискационен закон – Закон за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество /ЗОПДНПИ/, трябва да бъде като приложното поле на първия конфискационен закон за отнемане на имущество, придобито от престъпна дейност, като прие, че когато делото, въз основа на което е извършена проверката, е прекратено или лицето, което се проверява, е оправдано с влязло в сила присъда, производството се прекратява. Това беше абсурд, тъй като още в заглавието на втория конфискационен закон се говори само за конфискация на незаконно придобито имущество, без връзка с престъпния свят. Има решение на Конституционния съд, с което точно беше обяснено защо този закон противоречи на Конституцията и че този списък от текстове по НК, въз основа на които се открива процедурата за проверка, е само, за да отсее най-сериозните и общественно-значими престъпления от целия арсенал от престъпления по НК. Това е първият ми въпрос.

Вторият ми въпрос беше във връзка с това, че самото тълкователно решение като го чета, а това вече няколко пъти се случва, пише, че заседанието на Гражданската колегия се председателства от г-н Лозан Панов, който е във взаимоотношение на обект на проверка от КПКОНПИ по отношение на страна по гражданско дело, което обжалва наложено наказание от КПКОНПИ, дори прочетох някъде, че днес има заседание. Нито в НПК, нито в ГПК се предвиждат възможности, при които магистрат да може да участва в заседание, по което има пряк интерес, познава страните и ще ползва изхода на делото. Това ми е въпросът.

Г-н Христов, много благодаря, че дойдохте и се надявам да не е за последен път. Моята идея беше, че ние трябва да поканим и специалните съветници, които ще бъдат следващия комисар по правосъдие. Аз самата съм била специален съветник на български еврокомисар и знам, че подобни ситуации, които ние не насочваме проблема срещу личността на Лозан Панов, който е обект на атаки под различна форма, за нас е важно да знаем, възможно ли е нарушение на изискванията на НПК и на ГПК – само това. Все пак моето

очакване беше, че ще получим отговор от Правната комисия и се надявам това да се случи.

Още веднъж Ви благодаря, че дойдохте – зная колко сте заети. Благодаря, че предварително ни информирахте и аз предадох информацията на г-жа Карагъзова.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Благодаря, г-жо Георгиева.

ХРИСТО ХРИСТОВ: Благодаря и аз на г-жа Карагъзова за поканата. Не знам дали представители на Комисията са канени на заседанието на Гражданския съвет, но със сигурност бих искал да използвам случая и да ви поздравя, че по такива актуални въпроси, имам предвид т. 1, не се колебаете да каните и външни експертизи и то на хора с голям опит. Наистина, лично аз се убедих, че дискусиата е на високо професионално ниво и само мога да се надявам, че становището, което ще изпратите към другите съдебни инстанции, ще доведе до качествени промени.

Ще бъда кратък. Случаят, който цитирахте – между другото вашата покана я приехме като покана да се запозная с вашата дейност, а след това видяхме, че има и два въпроса.

Ние сме запознати със случая, Представителството е запознато със случая, Европейската комисия като цяло – също. Още миналият месец проведохме среща с г-н Пламен Георгиев – председателя на КПКОНПИ, по темата по негово искане. Тъй като нямам неговото разрешение да разкрия какво точно дискутирахме, няма да навлизам в детайли. Бих искал да ви уверя, че информацията, която получихме и получаваме по темата, е своевременно предадена на компетентните колеги в Брюксел.

Както може би знаете, Представителството на Европейската комисия в България е част от Генералната дирекция „Комуникация“, докато колегите, които са ангажирани във всички процеси и теми, свързани с Механизма за сътрудничество и проверка, са част от Генералния секретариат на Комисията. Ние сме в пряка връзка с тях. Знаете, за съжаление, съдебната реформа, съдебната система и нейното състояние, както и дискусиите по т. 1 свидетелстваха и за съжаление си остават в центъра и на общественото внимание, и на отношенията между Комисията и българските институции. Но това, което мога да ви уверя е, че колегите в Брюксел са информирани.

Ще предам вашите покани на колегите за участие в ежемесечните заседания на Гражданския съвет и ще информирам за днешното заседание колегите, както и за темите, които са дискутирани. Затова, ако трябва да обобщя с две думи, информацията, която и днес повдигнахте, и тази тема е нещо, което е достигнало до компетентните служби на Комисията и ние, като Представителство на Комисията, сме насреща да предаваме всякаква друга информация, която вие бихте искали да достига до службите, които се занимават и конкретно с Механизма за сътрудничество и проверка, и по други теми. Както знаете, Комисията е част от европейските институции, България е част от Европейския съюз така, че тя е насреща и не случайно Механизма се казва и за сътрудничество макар, че много хора акцентират на другата му част.

Ние сме насреща и за предаване на информация и – когато е възможно, да оказваме всякакво друго съдействие на българските институции и конкретно – на Гражданския съвет. Благодаря ви.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Благодаря Ви, г-н Христов. Аз поемам ангажимента да Ви изпращам оттук насетне дневния ред за заседанията, които са ежемесечни, на вниманието на Представителството. Това го бях упоменала и в писмото, с което изпратих въпросите на г-жа Георгиева и те, по своя преценка, винаги са добре дошли и да бъдат гости, като взимат отношение по теми, които са от общ европейски интерес.

Бих искала да Ви попитам в какъв времеви период и как се случва, когато вие изпратите информация към съответните звена в Централата на Европейската комисия, как се случва обратния отговор? Тъй като ние очакваме да получим отговор на поставените въпроси в писмото.

ХРИСТО ХРИСТОВ: Ние сме в една европейска бюрокрация и винаги се следва най-вече буквата на закона и на европейските правила. Когато получим писмо, адресирано до Представителството на Европейската комисия, считайте, че това е вашия отговор. Когато искате нещо официално, например от Генералния секретариат, пак може да ни използвате, за да го препратим, но много е важно до кого ще бъде адресирано.

Понеже и ние, като всички институции, имаме вътрешна електронна система за документооборот и когато първия адресат е Представителството на Европейската комисия, ние отговаряме и получавате отговор, подписан най-често от г-н Златев. Ако искате отговор, подписан от Франц Тимерман, трябва да се погрижите - и тук сме насреща за неформална консултация, как да бъде адресирано писмото. И пак казвам, насреща сме и за консултации.

МИЛА ГЕОРГИЕВА: Мисля, че ще бъде много ползотворно нашето сътрудничество, защото тук са организации, които не са обвързани с борбите, които съществуват в съдебната система и това не го приемайте като наш принос в общата атака срещу този човек. Но аз с моя опит – 41 години прокурорски стаж, не знам на някои от магистратите в България да му е разрешено да участва в процеса, камо ли да го ръководи, което като ръководител на институцията и председател той влияе с присъствието си. Моето лично мнение е, че този човек трябваше да бяга далече от това заседание.

ХРИСТО ХРИСТОВ: Да. Ако може само едно уточнение - това, че няма да получите официален отговор, не означава, че колегите не са взели информацията предвид. Кулминацията на този труд, наблюдението и сътрудничеството е годишния доклад, за който ние приемаме информация до последния момент. Може да си представите, че и други хора пишат и изпращат сигнали. Понякога има сигнали, които противоречат на други сигнали, но всичко това се консолидира, взима се предвид в Брюксел. Колегите от доста години – предполагам ги познавате, са едни и същи и доста са навлезли в местната специфика, но това, че няма формален отговор, не означава, че информацията не е взета предвид.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪОЗОВА: За нас е много важно те да се срещат не само с НПО-тата, а да се срещат и с нашия Граждански съвет. Затова съм Ви изпратила отчет за миналата година какво сме направили, там са формулирани целите на нашия Граждански съвет и състав с цел по-добро запознаване с дейността ни, както и Годишната програма за 2019 г., където темите, които ще бъдат разглеждани, са подробно разписани. Имайте предвид, че тези теми са минимума, освен тях има и теми, които всеки месец възникват.

ЛЮБОМИР ГЕРДЖИКОВ: Аз имам едно питане, поради незнание. Ако може да ни поясните – работи ли Представителството на Европейската комисия с Комисията за ефективност на правосъдието */Европейска комисия за ефективност на правосъдието/*, която е доста по-широка? Дали може да се отправят въпроси чрез вас към тази комисия, която обхваща дейност на седем страни, не само тези, които са членове на европейския съюз?

ХРИСТО ХРИСТОВ: Те не са институция на Европейския съюз и ние – тъй като се занимавам със сигнали на граждани, често получаваме молби, сигнали по компетенции, които не са наши. Например, често ни молят да препратим сигнал към Европейския съд за правата на човека. И тук мисля, че сме горе-долу в същия казус. За институции, които са част от Европейския съюз е едно. Другите – дали вие ще им пишете или ние, мисля, че е едно и също.

МИЛА ГЕОРГИЕВА: Да не са към Съвета на Европа?

ЛЮБОМИР ГЕРДЖИКОВ: Да, точно така. Въпросът ми беше дали имате взаимодействие. Защото са доста по-широкоспектърни. Включва държави като Грузия, Армения, Израел, Албания.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪОЗОВА: По т. 2 от дневния ред имаме ли още коментари? Не виждам желаещи да се изкажат.

На предишното заседание гласувахме акт по писмото, с което Гражданския съвет подкрепи въпросите, които Мила Георгиева формулира, да бъдат отправени към Европейската комисия. Това се случи – имаме отговор и питащия е удовлетворен от отговора.

МИЛА ГЕОРГИЕВА: Абсолютно удовлетворена. Бих искала да гласуваме решение, че благодарим на г-н Христов, като представител, за отговора.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪОЗОВА: Смятам да разширим, т. е., че стартираме от тук насетне ежемесечно да бъдат информирани за дневния ред на нашите заседания и без да е нужна специална покана, те са винаги поканени да вземат отношение по тема, която ги интересува. Също - за нас е важно да се срещаме веднъж с хората, които идват тук и правят този мониторинг.

МИЛА ГЕОРГИЕВА: Бих искала да споделя лично впечатление – може би ще трябва да вземем мерки, за да го ... */шум в залата/* Гражданския съвет. Ние сме част от Европейския съюз, но много малко от българите живеят с това съзнание и имат това усещане. И аз го няхах до първото ми посещение в Брюксел, когато видях администрацията си казах, че тези хора решават за нас. И това трябва да направим, ще видим как ще го уредим, но ние да усетим контакта с тези институции – това е изключително важно. Защото евроскептиците са недостатъчно информирани, според мен, или изобщо неинформирани. Ако имат

реална представа какво се случва там, по друг начин ще мислят. Така, че ще положим усилия, ще го обсъдим в бъдеще как ще процедираме.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Това беше началото. Казах ви, че в писмото, което отправих по повод въпросите Ви, поставих идеята за едно рамково сътрудничество.

Колеги, да формулираме акт на Гражданския съвет – Гражданският съвет към ВСС се обединява около решението да се изпраща дневния ред за всяко заседание до Представителството на Европейската комисия в България, като не е нужно да то бъде изрично поканено и да участва по всяка една тема, която представлява интерес за Представителството. Също така, че Гражданския съвет изявява желание чрез Представителството на Европейската комисия да влезе в контакт и да покани наблюдаващите от отдела за Механизма за сътрудничество и проверка, който касае за състоянието на съдебната реформа.

ЛЮБОМИР ГЕРДЖИКОВ: Нека да помислим малко текста и тогава да го формулираме.

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Мога да дам предложение – Гражданският съвет, във връзка с т. 2 и участието на г-н Христов, приема решение, с което потвърждава системната комуникация и работа.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: И участие на представители на Представителството на Европейската комисия в България в нашите заседания.

ИЛКО ХАДЖИМИНЧЕВ: Както и евентуални препоръки към работата ни, за да бъде по-ефективна.

/Говорят едновременно./

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Колеги, моля да гласуваме акт на Гражданския съвет със следния текст:

1. Гражданският съвет към ВСС (Съветът), съвместно със заместник-ръководителя на Представителството на Европейската комисия в България (Комисията) Христо Христов прие следните решения:

Съветът и Комисията да работят съвместно и да установят системна комуникация, във връзка с Механизма за сътрудничество и проверка на ЕК за България.

Комисията ще съдейства за осъществяване на пряка комуникация на Съвета с експертите, позиционирани в Брюксел, които са пряко отговорни за изготвянето на мониторинговите доклади за България от отдел „Механизъм за сътрудничество и проверка“ по показателите за България, които са:

- независимост, професионализъм и ефективност на съдебната система
- борба с корупцията и организираната престъпност

Комисията ще бъде информирана предварително за темите от дневния ред на редовните и извънредни заседания на Съвета и по свое усмотрение ще може да участва в тях, чрез свои представител/и по всички точки, които представляват интерес за нея, както и да дава свои предложения и препоръки, включително към работата на Съвета.

2. Гражданският съвет към ВСС изслуша отговора на Христо Христов - заместник-ръководител на Комисията, по въпроси, поставени в писмо до Комисията от Мила Георгиева, член на Съвета, на предходно заседание, проведено на 25 януари 2019 г. и

благодари за предприетите конкретни стъпки от негова страна относно отнасянето на въпросите до компетентните органи на Комисията в Брюксел.

Вносителят на въпросите, Мила Георгиева - председател на „Център за приложно-правни изследвания и практики“, изразява своята удовлетвореност от получения отговор на своето запитване от страна на Комисията.

Актът да се предостави на Представителството на Европейската комисия в България и на Пленума на Висшия съдебен съвет, за сведение.

Гласуване: За – 14,   против – няма,   въздържали се – няма.
Приема се.

Колеги, преминаваме към последната точка от дневния ред – организационни въпроси.

ХРИСТО ХРИСТОВ: Г-жо председател, бих искал да Ви благодаря за поканата за участие и ви желая ползотворна работа.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Благодаря Ви за участието, радвам се, че в бъдеще ще може да работим заедно. Желая Ви успешен ден.

/Христо Христов и представителите на медиите напускат залата./

ЛЮБОМИР ГЕРДЖИКОВ: Бих искал да попитам относно последните две решения. В нашите правила е записано, че Гражданският съвет се произнася с актове. От къде се появи тази идея да се пишат решения и от тях да разбираме, че две организации от състава на Гражданския съвет са били изключени от по-нататъшната му работа.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Прекратено е членството на двете организации.

ЛЮБОМИР ГЕРДЖИКОВ: На база Правилата пише, че автоматично отпадат, а не в резултат на решение, което им се изпраща.

МАРИЯ КОЛЕВА: Те се уведомяват само.

ЛЮБОМИР ГЕРДЖИКОВ: Само да бъдат уведомени за това нещо, за това казвам малко ми е непонятно Решение № 1 и Решение № 2. Също – по какви поводи ще пишем решения и ще има ли и други актове, извън акта, с който до сега се е произнасял Гражданския съвет. Това веднъж.

Втори път – на писмото до г-н Владимир Първанов, тук чета ст. специалист и ръководител сектор. Те какво отношение имат към работата на Гражданския съвет, малко ми е непонятно. В нашите Правила няма предвидени такива хора.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Г-н Герджиков, въпросите Ви са точно тема за обсъждане в организационни въпроси. В Раздел III, т. 4 от Правилата се казва, че организация, която не е присъствала на три последователни заседания, не е упълномощила друг да я представлява или не е изпратила писмено становище по някоя от точките, на нея автоматично се прекратява нейното членство.

ЛЮБОМИР ГЕРДЖИКОВ: Не говоря за смисъла, говоря за формата.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Формата не е определена, затова аз съм изпълнила Правилата като съм преценила и съм го формулирала като решение и ги уведомявам. Никога не сме гласували дали тази точка от Правилата – тя се прилага автоматично. Тя не се прилага с гласуване и акт на Гражданския съвет.

ЛЮБОМИР ГЕРДЖИКОВ: Значи трябва да ги уведомим в такъв случай.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Разбира се – те са уведомени.

ЛЮБОМИР ГЕРДЖИКОВ: Уведомяването не става с решение. Решението е друг вид.

МАРИЯ КОЛЕВА: Няма значение – важен е смисъла. Уведомени са.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Те са уведомени за решението. Администрацията на ВСС си има свой начин на вътрешен контрол, чрез който в деловодството на ВСС се депозират документи, които трябва да бъдат изпратени до трети страни, каквито са Института за пазарна икономика и Асоциацията на българските административни съдии, които се съгласуват от двама служители на администрацията на ВСС. Ако считате, че тази точка в Правилата не е добре формулирана или искате да я променим, т. е. по друг начин да става уведомяването – с гласуване на акт за изключване.

ТАТЯНА ЛИСИЧКОВА: Г-жо Карагъзова, тъй като нямам сега в мен писмото до АБАС, мисля, че не са при последователни отсъствия.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Три последователни са – 26.10.2018 г., 07.12.2018 г. и 25.01.2019 г.

ЛЮБОМИР ГЕРДЖИКОВ: Повдигам този въпрос не само по повода. Ако имаме някакви форми и трябва да си подобрим документооборота, да се опише и да се внесе като промяна в Правилата. Ако трябва да се съгласуват Правилата ни с тези на ВСС по повод двамата служители, за които стана въпрос.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Добре, това вече е предложение за промяна на Правилата, което може да го разгледаме на следващото заседание като точка от дневния ред, а не като организационни въпроси.

ТАТЯНА ЛИСИЧКОВА: Мисля, че имахме такъв спор в предходно заседание по какъв начин се уведомяват организациите по повод на две или три организации, които преди време бяха заличени като членове на Гражданския съвет. Мисля, че тогава също дискутирахме темата.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Те са уведомени. Изпратено им е Решението.

ТАТЯНА ЛИСИЧКОВА: На г-н Герджиков въпрос е принципен, защото пише „Решение“, а никой не го е решавал.

ЛЮБОМИР ГЕРДЖИКОВ: Въпросът е, че има и номерация – някой трябва да води и регистър на тези решения.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Да, така е и затова го разглеждаме в организационни въпроси. Ако искате за другия път да го включим за допълване в Правилата. Както са и актовете – те са заведени в деловодството на ВСС в придружителните писма, с които представяме всички наши протоколи и актове на представляващия ВСС. Също така е публикувано съобщение на страницата на Гражданския съвет, че продължава своята работа без прекъсване и информацията ще се актуализира на по-късен етап.

ТАТЯНА ЛИСИЧКОВА: Нали председателят ни ги праща по имейлите и всяка организация поема ангажимент да си ги публикува на страницата.

МАРИЯ КОЛЕВА: Публикувани са.

ЛЮБОМИР ГЕРДЖИКОВ: Както и ние. Въпросът е, че започваме процедура с документи, не се знае кой може да решава и да не решава да пише тези решения.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: В Правилата е решено.

ЛЮБОМИР ГЕРДЖИКОВ: Пише, че Гражданският съвет се произнася с актове.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: С тази забележка ще включим в следващия дневен ред, който ще е накрая на м. март – предлагам да е на 29 март, петък. Ако искате на 22 март, защото днес сме 22 февруари – точно един месец.

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Само на едно нещо ще ви обърна внимание – през м. март са всички финансови отчетания за предходната финансова година. Затова предлагам да е 22 март, за да не е в последните дни с най-тежкото напрежение.

ОТ ЗАЛАТА: Също сме съгласни.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Добре, следващото заседание ще е на 22 март 2019 г. от 9:30 ч. Имате ли предложения за теми? Не виждам желаещи да заявят.

Относно изключването на двете организации – аз исках да изпратя само решението, но от администрацията на ВСС прецениха, че трябва да има и писмо към него.

ГЕОРГИ АНГЕЛОВ: Само с две думи да кажа - да избягаме от думата „решение“. Да бъде „уведомление“, да допълним, че се уведомяват. Но да не е решение, защото става много сложно.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Това не е уредено в Правилата.

РОСИЦА ВЕЛКОВА: Проблемът е, че дори да е с уведомление, някой трябва да сложи резолюция да се уведоми с оглед три последователни, за да се изпрати уведомление, трябва да има някакво разпореждане.

ЛЮБОМИР ГЕРДЖИКОВ: В Правилата е записано.

ГЕОРГИ АНГЕЛОВ: Това да се направи от председателя – каква е пречката.

РОСИЦА ВЕЛКОВА: Да, това е.

ЛЮБОМИР ГЕРДЖИКОВ: Само тези две организации ли са отпаднали?

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Да. Жалко за тях. Г-н Герджиков, Вие винаги сте бил най-големия поддръжник да се проверява присъствието.

Колеги, с това изчерпахме дневния ред. Закривам заседанието.

Желая на всички приятни почивни дни.

Заседанието на Гражданския съвет към Висшия съдебен съвет приключи в 12:06 ч.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
ГРАЖДАНСКИЯ СЪВЕТ КЪМ ВСС:**

/п/

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА

*Протоколирал: /п/
Валентина Тесовска
технически сътрудник*